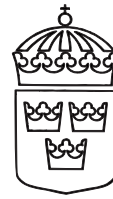

Regeringens proposition

2008/09:22

Vissa socialförsäkringsfrågor

Prop.
2008/09:22

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 25 september 2008

Fredrik Reinfeldt

Cristina Husmark Pehrsson
(Socialdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen Från sjukersättning till arbete (prop. 2007/08:124) har regeringen föreslagit att särskilda regler ska gälla för personer som hade rätt till en icke tidsbegränsad sjukersättning för juni 2008. De särskilda reglerna innebär bland annat att den som i dag har rätt till en sådan ersättning ska kunna återgå i arbete utan att rätten till ersättning omprövas. I föreliggande proposition föreslås att en arbetsgivare inte ska vara skyldig att betala sjuklön enligt lagen (1991:1047) om sjuklön till en arbetstagare som utför förvärvsarbete och omfattas av de föreslagna bestämmelserna i den ovan nämnda propositionen. Vidare föreslås att arbetstagaren, i den skriftliga försäkran vid sjukdom, ska lämna arbetsgivaren uppgift om arbetsförmågan avser sådan tid som arbetstagaren omfattas av de särskilda bestämmelserna om sjukersättning.

I propositionen föreslås också att nämndemän inte längre ska delta i kammarrättens avgörande av socialförsäkringsmål. Vidare föreslås en ändring i bestämmelsen om överklagande i 38 § lagen (1996:1030) om underhållsstöd.

Bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2009.

1	Förslag till riksdagsbeslut.....	4
2	Lagtext.....	5
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring.....	5
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön.....	6
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1030) om underhållsstöd.....	7
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.....	8
3	Ärendet och dess beredning.....	9
4	Ändringar i lagen om sjuklön.....	10
4.1	Bakgrund.....	10
4.2	Överväganden och förslag.....	11
5	Nämndemannamedverkan i kammarrätten.....	13
6	Ändring i överklagandebestämmelsen i lagen om underhållsstöd..	14
7	Ikraftträdande.....	15
8	Ekonomiska konsekvenser.....	15
9	Författningskommentar.....	16
9.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring.....	16
9.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön.....	16
9.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (1996:1030) om underhållsstöd.....	17
9.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.....	17
	Bilaga 1 Sammanfattning av promemorian Från sjukersättning till arbete (Ds 2008:14).....	18
	Bilaga 2 Lagförslaget avseende sjuklön i departementspromemorian Från sjukersättning till arbete (Ds 2008:14).....	21
	Bilaga 3 Förteckning över remissinstanserna.....	22
	Bilaga 4 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön....	23
	Bilaga 5 Lagrådets yttrande.....	24
	Bilaga 6 Lagförslag i promemorian Avveckling av Försäkringskassans socialförsäkringsnämnder m.m.....	25
	Bilaga 7 Förteckning över remissinstanser som har yttrat sig över promemorian Avveckling av Försäkringskassans socialförsäkringsnämnder m.m.....	26
	Bilaga 8 Förslag till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring.....	27

Bilaga 9 Lagrådets yttrande	30	Prop. 2008/09:22
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 25 september 2008	31	

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring,
2. lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön,
3. lag om ändring i lagen (1996:1030) om underhållsstöd,
4. lag om ändring i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring

Härigenom föreskrivs att 20 kap. 11 a § lagen (1962:381) om allmän försäkring¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 kap. 11 a §²

Vid prövning av överklagande av länsrättens beslut i mål som avses i 11 § första stycket skall nämndemän ingå i kammarrätten, om nämndemän deltagit i länsrätten.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Bestämmelsen i 33 § fjärde stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291) gäller inte avvisningsbeslut som har meddelats av Försäkringskassan.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009.

¹ Lagen omtryckt 1982:120.

² Senaste lydelse 2004:781.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1991:1047) om sjuklön
dels att 9 § ska ha följande lydelse,
dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 4 a §, av följande
lydelse.

Nuvarande lydelse

Arbetstagaren *skall* lämna arbetsgivaren en skriftlig försäkran om att han har varit sjuk och i vilken omfattning som *hans arbetsförmåga* varit nedsatt på grund av sjukdomen. Försäkran behöver inte innehålla närmare uppgift om sjukdomen. Arbetsgivaren är inte skyldig att betala ut sjuklönen innan arbetstagaren har lämnat försäkran.

Föreslagen lydelse

4 a §

En arbetsgivare är inte skyldig att utge sjuklön vid sjukdom för sådan tid som arbetstagaren omfattas av bestämmelserna i 16 a kap. 2 § lagen (1962:381) om allmän försäkring.

9 §

Arbetstagaren *ska* lämna arbetsgivaren en skriftlig försäkran om att han *eller hon* har varit sjuk och i vilken omfattning som *arbetsförmågan* har varit nedsatt på grund av sjukdomen *samt om han eller hon då omfattades av bestämmelserna i 16 a kap. 2 § lagen (1962:381) om allmän försäkring*. Försäkran behöver inte innehålla närmare uppgift om sjukdomen. Arbetsgivaren är inte skyldig att betala ut sjuklönen innan arbetstagaren har lämnat försäkran.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1030) om underhållsstöd

Prop. 2008/09:22

Härigenom föreskrivs att 38 § lagen (1996:1030) om underhållsstöd ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

38 §¹

Beslut enligt denna lag gäller omedelbart, om inte något annat anges i beslutet.

Bestämmelserna i 20 kap. 10–13 §§ lagen (1962:381) om allmän försäkring om omprövning och ändring av Försäkringskassans beslut samt överklagande av Försäkringskassans beslut tillämpas också i ärende enligt denna lag.

Bestämmelserna i 20 kap. 10–13 §§ lagen (1962:381) om allmän försäkring om omprövning och ändring av Försäkringskassans beslut samt överklagande av Försäkringskassans *och domstols* beslut tillämpas också i ärende enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009.

¹ Senaste lydelse 2004:829.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:674) om
inkomstgrundad ålderspension

Prop. 2008/09:22

Härigenom föreskrivs att 13 kap. 21 § lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 kap.

21 §

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Vid prövning av överklagande av länsrättens beslut i mål enligt denna lag skall nämndemän ingå i kammarrätten om nämndemän deltagit i länsrätten. Detta gäller dock inte i mål enligt 2–4 kap.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009.

Ändringar i lagen om sjuklön

I budgetpropositionen för 2008 (prop. 2007/08:1) aviserade regeringen ett flertal förslag för att sjukfrånvaron skulle minska. Bland annat föreslogs att möjligheterna att arbeta för personer med sjukersättning ska utökas (s.k. steglös avräkning). Förslagen har redovisats i departementspromemorian *Från sjukersättning till arbete* (Ds 2008:14). En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 1*. Promemorians lagförslag i nu aktuella delar finns i *bilaga 2*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. En sammanställning av remissinstansernas yttranden finns tillgänglig i Socialdepartementet (S2008/1245/SF).

Regeringen har därefter i propositionen *Från sjukersättning till arbete* (prop. 2007/08:124) lämnat förslag till förändrade regler i enlighet med de förslag som tidigare redovisades i den ovan nämnda departementspromemorian, förutom förslaget om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön. Regeringen anförde (prop. 2007/08:124, avsnitt 6.4.2) att regeringen av lagen om sjuklön är av sådan karaktär att Lagrådets yttrande över lagförslaget borde inhämtas och att regeringen avsåg att återkomma med förslag i den delen som borde kunna träda i kraft den 1 januari 2009.

I samband med remissbehandlingen av den ovan nämnda departementspromemorian framförde vissa remissinstanser – beträffande förslaget till lag om ändring i lagen om sjuklön – att förslaget borde kompletteras med bestämmelser om att Försäkringskassan ska underrätta arbetsgivare i de fall en person omfattas av de särskilda reglerna om sjukersättning.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 28 augusti 2008 att inhämta Lagrådets yttrande över det lagförslag som finns i *bilaga 4*. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 5*. Lagrådet lämnade förslaget utan erinran.

Nämndemannamedverkan i kammarrätten i socialförsäkringsmål, m.m.

Inom Socialdepartementet har en arbetsgrupp bl.a. berett frågan om att nämndemän inte längre ska delta i kammarrättens avgörande av socialförsäkringsmål. Arbetsgruppen har tagit fram en promemoria (S2007/1603/SF). Promemorians lagförslag i nu aktuella delar finns i *bilaga 6*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 7*. En sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig i Socialdepartementet.

Det har därutöver inom Regeringskansliet utarbetats ett förslag till en ändring av bestämmelsen om överklagande i 38 § lagen (1996:1030) om underhållsstöd. Förslaget har under hand beretts med Försäkringskassan som inte har haft något att erinra mot förslaget.

Regeringen beslutade den 22 maj 2008 att inhämta Lagrådets yttrande över de lagförslag som finns i *bilaga 8*. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 9*. Lagrådet lämnade förslagen utan erinran.

4 Ändringar i lagen om sjuklön

4.1 Bakgrund

I propositionen Från sjukersättning till arbete (prop. 2007/08:124) lämnar regeringen ett antal förslag i syfte att underlätta för personer som beviljats en icke tidsbegränsad sjukersättning att helt eller delvis återgå till arbete. Regeringen föreslår att särskilda regler ska gälla för personer som hade rätt till en icke tidsbegränsad sjukersättning för juni 2008. Innebörden av de särskilda reglerna är att rätten till sjukersättning inte prövas om, under vissa förutsättningar. En förutsättning är att den försäkrade som avser att påbörja ett arbete lämnar in en ansökan om detta till Försäkringskassan. Sjukersättningen för denna grupp ska minskas med hänsyn till en så kallad reduceringsinkomst enligt ett system med steglös avräkning. Reduceringsinkomsten ska bestå av förvärvsinkomster och andra pensionsgrundande inkomster med vissa undantag. Förslaget till steglös avräkning innebär att sjukersättningen minskas när reduceringsinkomsten för ett år överstiger ett fribelopp. Fribeloppet föreslås uppgå till ett prisbasbelopp för en försäkrad som beviljats hel sjukersättning. Sjukersättningen minskas med hälften av den reduceringsinkomst som överstiger fribeloppet. När den försäkrades totala inkomster, både reduceringsinkomsten och sjukersättningen, uppgår till åtta prisbasbelopp minskas sjukersättningen krona för krona. För personer som uppstår partiell sjukersättning föreslås högre fribelopp. Avtrappningen av inkomster överstigande fribeloppet och den gräns där avräkningen sker krona för krona ska vara desamma som gäller vid hel sjukersättning, dvs. 50 procent och åtta prisbasbelopp.

Bostadstillägg ska kunna beviljas för personer som arbetar med stöd av de föreslagna särskilda reglerna och omfattas av steglös avräkning, på samma sätt som i dag gäller för personer med sjukersättning vilande. Arbetsinkomster som förvärvats med stöd av de särskilda reglerna ska inte vara sjukpenninggrundande och därmed inte heller ge rätt till sjukpenning eller annan dag ersättning. Emellertid ska arbetsskadelivranta kunna beviljas även när arbetet har skett med stöd av de särskilda reglerna.

Innan en person med sjukersättning påbörjar ett arbete ska han eller hon lämna in en ansökan till Försäkringskassan. Försäkringskassan räknar då om sjukersättningen enligt de regler som ska gälla för steglös avräkning och lämnar ett preliminärt beslut om den nya sjukersättningen. Ett slutligt beslut ska lämnas till den försäkrade efter det att den pensionsgrundande inkomsten har fastställts av Skatteverket. Om det slutliga beslutet visar att sjukersättningen betalats ut med för lågt belopp betalas mellanskillnaden ut till den försäkrade. Har sjukersättningen betalats ut

med för högt belopp krävs mellanskillnaden åter. Belopp under 1 200 kronor betalas varken tillbaka eller krävs åter. Prop. 2008/09:22

Regeringen gör i propositionen även den bedömningen att en arbetsgivare inte ska vara skyldig att betala sjuklön enligt lagen (1991:1047) om sjuklön till en arbetstagare som utför förvärvsarbete under tid som motsvarar den del som sjukersättningen avser.

4.2 Överväganden och förslag

Regeringens förslag: En arbetsgivare ska inte vara skyldig att betala sjuklön enligt lagen (1991:1047) om sjuklön till en arbetstagare som på grund av sjukdom inte kan utföra sådant förvärvsarbete som omfattas av de särskilda bestämmelserna som gäller om sjukersättning enligt 16 a kap. lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Arbetstagaren ska, i den skriftliga försäkran vid sjukdom, lämna arbetsgivaren uppgift om nedsättningen av arbetsförmågan avser sådan tid som arbetstagaren är berättigad till sjukersättning med stöd av de särskilda bestämmelserna som gäller om sjukersättning.

Promemorians förslag: Överensstämmer i princip med regeringens. Regeringens förslag utvidgas dock till att den enskilde, i den skriftliga försäkran för sjuklön, åläggs ansvaret att informera arbetsgivaren om att han eller hon omfattas av de särskilda bestämmelserna.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser som yttrat sig särskilt över förslaget är positiva. Vissa remissinstanser, däribland *Kammarrätten i Stockholm* och *LO*, är negativa till att sjuklön inte ska kunna utges till personer som arbetar med stöd av de särskilda reglerna. Några remissinstanser har dock påtalat att arbetsgivarna bör underrättas i de fall en person ska förvärvsarbete med stöd av de särskilda reglerna om sjukersättning.

Skälen för regeringens förslag: Enligt lagen (1991:1047) om sjuklön (SjLL) har en arbetstagare som uppfyller vissa kvalifikationsvillkor rätt till sjuklön från sin arbetsgivare under de två första veckorna i en sjukperiod. En arbetstagare som inte uppfyller villkoren för att erhålla sjuklön kan under de två första veckorna erhålla sjukpenning från Försäkringskassan i stället för sjuklön. Vissa remissinstanser, däribland *Kammarrätten i Stockholm* och *LO*, anser att en arbetsgivare även ska vara skyldig att betala sjuklön enligt SjLL till en arbetstagare som utför förvärvsarbete under tid som motsvarar den del som sjukersättningen avser.

Regeringen har, som anges i propositionen 2007/08:124 (avsnitt 6.4.1), föreslagit att någon rätt till dagersättning, t.ex. i form av sjukpenning, inte ska kunna utges för den del av ett inkomstbortfall som hänförs till den del som sjukersättningen avser, dvs. någon sjukpenninggrundande inkomst (SGI) ska inte fastställas som avser denna del. För att samtliga försäkrade, som utnyttjar de särskilda reglerna som föreslås, ska behandlas lika gjorde regeringen den bedömningen (prop. 2007/08:124, avsnitt 6.4.2) att reglerna i SjLL borde ändras så att en arbetsgivare inte ska vara skyldig att betala sjuklön till en arbetstagare som utför förvärvsarbete under tid som motsvarar den del som sjukersättningen avser.

Regeringen föreslår nu att en arbetsgivare inte ska vara skyldig att betala sjuklön enligt SjLL till en arbetstagare som utför förvärvsarbete under tid som motsvarar den del som sjukersättningen avser. Det förhållandet att en arbetsgivare inte ska vara skyldig att betala sjuklön kan enligt regeringens bedömning även komma att få den positiva effekten att det underlättar för försäkrade som uppbär sjukersättning att erhålla arbete.

Vissa remissinstanser, bl.a. *Arbetsgivarverket* och *Svenskt Näringsliv*, anser att Försäkringskassan bör underrätta arbetsgivare i de fall förvärvsarbete utförs med stöd av de särskilda reglerna om sjukersättning.

Regeringen delar uppfattningen att en arbetsgivare bör ha vetskap om att en arbetstagare omfattas av de särskilda bestämmelserna om sjukersättning. Skälet till detta är att det annars kan finnas en risk att en arbetstagare erhåller sjuklön trots att arbetsgivaren inte är skyldig att utge sådan. Regeringen delar även den uppfattningen att Försäkringskassan skulle kunna vara ansvarig för att sådan information ges till aktuella arbetsgivare. Regeringen gör dock den bedömningen att en sådan lösning ytterligare måste utredas och därför inte är aktuell att föreslå med ett ikraftträdande redan från och med den 1 januari 2009.

Som ovan nämns förutsätter regeringen att föreliggande förslag för den enskilde innebär att det kan underlätta att få en anställning om arbetsgivaren informeras om att denne inte är skyldig att betala sjuklön i samband med den anställdes eventuella sjukperioder. Den enskilde har således ett stort eget intresse av att informera eventuella arbetsgivare om detta förhållande.

Redan i dag ska en arbetstagare till arbetsgivaren lämna en skriftlig försäkran om att han eller hon varit sjuk och i vilken omfattning som hans eller hennes arbetsförmåga varit nedsatt på grund av sjukdom. En sådan försäkran behöver dock inte innehålla närmare uppgift om sjukdomen, dvs. uppgift om diagnos.

Regeringen föreslår därför att den enskilde till arbetsgivaren ska lämna uppgift om att nedsättningen av arbetsförmågan avser sådan tid som arbetstagaren är berättigad till sjukersättning, i samband med den skriftliga försäkran som den anställda lämnar till arbetsgivaren vid ett sjukdomsfall. Regeringens förslag innebär således att den enskilde, utöver de uppgifter som denne redan i dag ska lämna i den skriftliga försäkran, även ska lämna uppgift om nedsättningen av arbetsförmågan avser sådan tid som arbetstagaren är berättigad till sjukersättning med stöd av de särskilda bestämmelserna som i proposition 2007/08:124 har föreslagits gälla för sjukersättning.

Konsekvensutredning för arbetsgivare

Antalet personer som kan komma att förvärvsarbete med stöd av de särskilda reglerna och dessutom uppfylla de formella kvalifikationsvillkoren för rätt till sjuklön är mycket svårt att uppskatta. Av propositionen 2007/08:124 framgår att det är svårt att hitta uppgifter som krävs för att göra trovärdiga beräkningar av utbudseffekten vid införandet av de särskilda reglerna med steglös avräkning. I propositionen har därför två alternativa beräkningar gjorts om förslagets effekter på bland annat

arbetsutbudet; en med hög arbetsutbudseffekt och en med låg arbetsutbudseffekt. I högeffektalternativet antas att hela den berörda gruppen på 418 000 personer ökar sitt arbetsutbud och i lågeffektalternativet att endast personer som är yngre än 50 år och som har haft sjukersättning en kortare tid än tio år ökar sitt arbetsutbud. Detta gäller 56 000 personer. Vidare framgår av propositionen att utfallet torde ligga någonstans mellan dessa två alternativ.

Det har som ovan nämnts visat sig vara svårt att göra beräkningar av hur många personer som kommer att öka sitt arbetsutbud, dvs. hur många personer som kommer att antingen börja att arbeta eller utöka sin arbetstid. Det kan dock antas att alla arbetsgivare inte kommer att beröras av de nya reglerna utan att endast en viss del av arbetsgivarkollektivet kommer att beröras av förslaget. För de arbetsgivare som berörs av förslaget kan detta innebära vissa marginella administrativa kostnader för de personer som anställs eftersom administrationen av viss eller vissa arbetstagares sjukfrånvaro under sjuklöneperioden måste hanteras särskilt på så sätt att dessa personer ska undantas från arbetsgivarens normala rutiner för att utge sjuklön till övriga anställda. Sådana rutiner måste dock redan i dag finnas hos arbetsgivare där vissa arbetstagare uppfyller villkoren för att ha rätt till sjuklön och andra inte.

5 Nämndemannamedverkan i kammarrätten

Regeringens förslag: Nämndemän ska inte delta i kammarrättens avgörande av socialförsäkringsmål.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. I promemorian föreslogs dock ingen ändring i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.

Remissinstansernas synpunkter: Flertalet remissinstanser, däribland samtliga domstolar, *Domstolsverket*, *Försäkringskassan* och *Statskontoret*, tillstyrker eller har inte något att erinra mot promemorians förslag. Några remissinstanser, däribland *Handikappförbundens samarbetsorgan (HSO)*, *Landsorganisationen (LO)*, *Tjänstemännens Centralorganisation (TCO)*, *Nämndemännens Riksförbund* och den dåvarande *Ideella Föreningen Försäkringskassans Förtroendevalda* (numera *Ideella Föreningen för Främjande av Kunskap om sociala försäkringar (IFFK)*), avstyrker förslaget och anser att nämndemän även fortsättningsvis ska delta i kammarrättens avgörande av socialförsäkringsmål.

Skälen för regeringens förslag: Sedan den 1 januari 2008 medverkar förtroendevalda inte längre i beslutsfattande vid Försäkringskassan (prop. 2006/07:117, bet. 2007/08:SfU3, rskr. 2007/08:13). Vid avgörande av socialförsäkringsmål är en länsrätt domför med en lagfaren domare och tre nämndemän i enlighet med huvudregeln i 17 § lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar (LAFD). Är målet av enkel beskaffenhet är länsrätten domför med en lagfaren domare ensam (18 § fjärde stycket 1 LAFD). En kammarrätt är enligt huvudregeln i 12 § första stycket LAFD domför med tre lagfarna domare. Av andra stycket följer att, när

det är särskilt föreskrivet att nämndemän ska ingå i rätten, kammarrätten är domför med tre lagfarna ledamöter och två nämndemän. När kammarrätten tar upp ett socialförsäkringsmål till prövning ska enligt 20 kap. 11 a § första stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring (AFL) och 13 kap. 21 § lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension (LIP) nämndemän ingå i rätten om nämndemän deltagit i länsrätten. Utöver i mål om socialförsäkring medverkar nämndemän i kammarrätten främst i mål som rör tvångsomhändertagande av personer.

Fram till den 1 juli 1991 överprövades beslut av en försäkringskassa av en försäkringsrätt som första instans och Försäkringsöverdomstolen som andra och sista instans. I såväl försäkringsrätten som Försäkringsöverdomstolen deltog ledamöter som inte var lagfarna. Den ändring som genomfördes den 1 juli 1991 innebar att länsrätten och kammarrätten blev första och andra instans för prövning av överklagande av en försäkringskassas beslut. Försäkringsöverdomstolen kvarstod som sista instans fram till den 1 juli 1995 då Regeringsrätten övertog Försäkringsöverdomstolens funktion som slutinstans för socialförsäkringsmålen. I anslutning till sistnämnda reform infördes ett krav på prövningstillstånd för socialförsäkringsmål i ledet länsrätten – kammarrätten. Regeringen föreslog då även att nämndemannamedverkan i kammarrätten i socialförsäkringsmål skulle avskaffas (prop. 1994/95:27 s. 160–162). Justitieutskottet avstyrkte förslaget om avskaffande av nämndemannamedverkan och anförde bl.a. att lekmannamedverkan är av särskilt värde när det gäller bedömningsfrågor, t.ex. angående bevisvärdering och skälighetsavvägningar (bet. 1994/95:JuU6 s. 8).

Sedan den 1 april 1995 deltar nämndemän i kammarrätten endast vid avgörande av sådana socialförsäkringsmål i vilka prövningstillstånd har beviljats. Flertalet av de mål där prövningstillstånd beviljas avser t.ex. komplicerade försäkringsrättsliga eller processuella frågor, medicinska bedömningar som kräver särskild kompetens eller tekniskt komplicerade beräkningar av livränta. Frågorna i de mål där kammarrätten meddelar prövningstillstånd kan således sällan antas innehålla sådana lämplighets- och skälighetsbedömningar där nämndemannamedverkan kan anses vara av särskilt värde. Regeringen gör mot denna bakgrund bedömningen att kammarrättens normala domförhetsregler fortsättningsvis bör tillämpas även i socialförsäkringsmål. Bestämmelserna i AFL och i LIP om att nämndemän i vissa fall ska ingå i kammarrätten ska därför tas bort.

6 Ändring i överklagandebestämmelsen i lagen om underhållsstöd

Regeringens förslag: I bestämmelsen om överklagande i 38 § lagen (1996:1030) om underhållsstöd görs en ändring som innebär att det tydliggörs att bestämmelserna i 20 kap. 10–13 §§ lagen (1962:381) om allmän försäkring även gäller vid överklagande av en domstols beslut.

Skälen för regeringens förslag: I 20 kap. 10–13 §§ lagen (1962:381) om allmän försäkring (AFL) finns bestämmelser om omprövning, änd-

ring och överklagande av Försäkringskassans beslut samt om överklagande av domstols beslut. När det gäller överklagande av domstols beslut finns bl.a. en bestämmelse om krav på prövningstillstånd vid överklagande till kammarrätten i 20 kap. 11 a § och om när ett överklagande ska vara inkommet i 20 kap. 13 §. I 38 § lagen (1996:1030) om underhållsstöd (USL) i dess nuvarande lydelse anges endast att bestämmelserna i 20 kap. 10–13 §§ AFL ska tillämpas vid överklagande av Försäkringskassans beslut. Bestämmelsen fick sin lydelse enligt de överväganden som gjordes i prop. 1995/96:208 s. 71–72, 100 och 176.

I andra författningar på socialförsäkringsområdet finns hänvisningar till bestämmelserna i 20 kap. 10–13 §§, se t.ex. 8 kap. 12 § lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring, 17 § lagen (1993:389) om assistansersättning, 29 § lagen (1993:737) om bostadsbidrag och 32 § lagen (2001:761) om bostadstillägg till pensionärer m.fl. Av dessa hänvisningar framgår uttryckligen att bestämmelserna i 20 kap. 10–13 §§ AFL även gäller vid överklagande av domstols beslut. Mot denna bakgrund föreslår regeringen ett tillägg i bestämmelsen i 38 § USL så att det även där uttryckligen framgår att 20 kap. 10–13 §§ AFL gäller vid överklagande av domstols beslut.

7 Ikraftträdande

Förslagen avses träda i kraft den 1 januari 2009. Några särskilda övergångsbestämmelser bedöms inte vara nödvändiga. När det gäller nämndemannamedverkan i kammarrätten ska nämndemän således inte delta i domstolens avgörande av mål, som har inkommit före ikraftträdandet men som avgörs först därefter. Att prövningstillstånd har meddelats före ikraftträdandet har därvid inte någon betydelse.

8 Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön har inte några ekonomiska konsekvenser.

Förslaget att nämndemän inte längre ska delta i kammarrättens avgörande av socialförsäkringsmål innebär att Sveriges domstolars kostnader för nämndemän minskar något. Förslaget om ändring i bestämmelsen om överklagande i lagen (1996:1030) om underhållsstöd har inte några ekonomiska konsekvenser.

9.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring

20 kap.**11 a §**

Nuvarande *första stycket* upphävs. Ändringen innebär att nämndemän inte längre ska ingå i kammarrätten vid prövning av överklagande av länsrättens beslut i mål enligt denna lag. Ändringen kommer även att gälla handläggningen av mål enligt övriga författningar på socialförsäkringsområdet i vilka det finns en hänvisning till denna paragraf.

9.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön

4 a §

Paragrafen, som är ny, anger att en arbetsgivare inte är skyldig att utge sjuklön vid sjukdom för sådan tid som arbetstagaren omfattas av bestämmelserna i 16 a kap. 2 § lagen (1962:381) om allmän försäkring. Bestämmelserna i 16 a kap. 2 § innebär att den försäkrade får förvärvsarbete med bibehållen rätt till den sjukersättning som han eller hon tidigare beviljats. Någon ny prövning av den försäkrades arbetsförmåga ska inte göras när den försäkrade arbetar med stöd av dessa bestämmelser. Sjukersättningen ska emellertid minskas på visst sätt när arbetsinkomsterna överstiger ett visst fribelopp. Den arbetsinkomst som arbetstagaren erhåller för detta arbete är inte sjukpenninggrundande och någon sjukpenning eller annan dagersättning från Försäkringskassan kan inte heller beviljas. En arbetsgivare ska inte heller vara skyldig att utge sjuklön vid sjukdom under sådan tid.

9 §

Enligt bestämmelserna i paragrafen i dess nuvarande lydelse ska arbetstagaren lämna en skriftlig försäkran om att han har varit sjuk och i vilken omfattning denne inte har kunnat arbeta på grund av sjukdomen. Det arbetstagaren ska försäkra är dels att han har varit sjuk, dels att sjukdomen helt eller delvis har satt ned hans arbetsförmåga. Arbetsgivaren har däremot inte rätt att begära att arbetstagaren lämnar närmare uppgift om sjukdomen i försäkran. Uppgifter som lämnas i en sådan försäkran omfattas av tystnadsplikt enligt 18 § när det gäller uppgifter som rör arbetstagarens hälsotillstånd eller personliga förhållanden i övrigt. Föreskrifter om sekretess i det allmännas verksamhet finns i sekretesslagen (1980:100), t.ex. i 7 kap. 11 §.

I paragrafen införs nu att arbetstagaren i den skriftliga försäkran även ska ange om han eller hon omfattades av de särskilda bestämmelserna om sjukersättning i 16 a kap. 2 § lagen om allmän försäkring under den tid denne varit frånvarande på grund av sjukdom.

9.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (1996:1030) om underhållsstöd Prop. 2008/09:22

38 §

I *andra stycket* görs ett tillägg så att det uttryckligen framgår att bestämmelserna i 20 kap. 10–13 §§ lagen (1962:381) om allmän försäkring (AFL) gäller vid överklagande av domstols beslut, bl.a. krav på prövningstillstånd vid överklagande till kammarrätten enligt 20 kap. 11 a § AFL.

9.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension

13 kap.

21 §

Det nuvarande *andra stycket* upphävs. Ändringen innebär att nämndemän inte längre ska ingå i kammarrätten vid prövning av överklagande av länsrättens beslut i mål enligt denna lag. Ändringen kommer även att gälla handläggningen av mål enligt övriga författningar på socialförsäkringsområdet, t.ex. lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn, i vilka det finns en hänvisning till denna paragraf.

Sammanfattning av promemorian Från sjukersättning till arbete (Ds 2008:14)

Regeringen har i budgetpropositionen för 2008 presenterat ett samlat åtgärds paket för en välfungerande sjukförsäkring med fler vägar tillbaka till arbete. Flera av de aviserade åtgärderna innebär förändringar i sjuk- eller aktivitetsersättningen. En arbetsgrupp inom Regeringskansliet har i detalj utarbetat dessa aviseringar till färdiga förslag. Arbetsgruppens förslag presenteras i denna promemoria.

Promemorian är uppdelad i två delar. I del 1 redovisas förslag till ett system som ger personer med icke tidsbegränsad sjukersättning långtgående möjligheter att arbeta utan att förlora rätten till sjukersättning. En utgångspunkt för arbetsgruppens arbete har varit att skapa ett system som ökar tryggheten för en person med sjukersättning som vill pröva att arbeta. Andra utgångspunkter har varit att öka flexibiliteten och i möjligaste mån minska marginaleffekterna, om en person med sjukersättning vill börja arbeta. Det ska således både löna sig och vara lätt att utnyttja även en begränsad arbetsförmåga för den som uppbär sjukersättning.

Arbetsgruppens förslag är att personer med icke tidsbegränsad sjukersättning ska kunna arbeta efter sin förmåga, utan att arbetsförmågan omprövas av Försäkringskassan. Dessa särskilda regler föreslås gälla för de personer som uppbär sjukersättning i augusti 2007. Flexibiliteten ökar genom att ett system med steglös avräkning införs i stället för att ersättningsnivån anpassas i fasta steg och efter särskild prövning. Steglös avräkning innebär att sjukersättningen i stället minskas med hänsyn till en så kallad reduceringsinkomst.

Reduceringsinkomsten består av förvärvsinkomster och andra pensionsgrundande inkomster med vissa undantag. För en person som har beviljats hel sjukersättning är reduceringsinkomsten den inkomst som han eller hon uppbär på grund av ett arbete. För en person som uppbär partiell sjukersättning kan reduceringsinkomsten även omfatta andra inkomster.

Det förslag till steglös avräkning som arbetsgruppen presenterar innebär att sjukersättningen minskas först när reduceringsinkomsten för ett år överstiger ett så kallat fribelopp. Fribeloppet uppgår till ett prisbasbelopp för en försäkrad med hel sjukersättning. Sjukersättningen minskas med halva den reduceringsinkomst som överstiger fribeloppet. När en försäkrads totala inkomster, både reduceringsinkomsten och sjukersättningen, uppgår till åtta prisbasbelopp minskas sjukersättningen krona för krona.

För personer som uppbär partiell sjukersättning föreslås högre fribelopp. Exempelvis är fribeloppet 4,2 prisbasbelopp för den som har sjukersättning med 50 procent. Att fribeloppen är högre för denna grupp förklaras av att även den inkomst som den försäkrade redan har ingår i reduceringsinkomsten. Avtrappningen av inkomster överstigande fribeloppet och den gräns där avräkningen sker krona för krona ska vara desamma som gäller vid hel sjukersättning, dvs. 50 procent och åtta prisbasbelopp.

Enligt arbetsgruppens förslag ska bostadstillägg kunna beviljas för personer som arbetar med stöd av de föreslagna särskilda reglerna och omfattas av steglös avtrappning, på samma sätt som i dag gäller för per-

soner med sjukersättningen vilande. Arbetsgruppen anser dock inte att de arbetsinkomster som förvärvats med stöd av de särskilda reglerna ska ge rätt till sjuklön, sjukpenning eller annan SGI-baserad dag ersättning. Utgångspunkten bör vara att de personer som omfattas av de särskilda reglerna är försäkrade genom sin sjukersättning. Emellertid ska arbets-kadelivränta alltid kunna beviljas, även när arbetet har skett med stöd av de särskilda reglerna.

Innan en person med sjukersättning påbörjar ett arbete ska han eller hon ansöka om detta hos Försäkringskassan. Försäkringskassan räknar då om sjukersättningen enligt de regler som ska gälla för steglös avräkning och lämnar ett preliminärt beslut om den nya sjukersättningen. Ett slutligt beslut får den försäkrade när taxeringen är klar för inkomståret och den pensionsgrundande inkomsten har fastställts av Skatteverket. Om det slutliga beslutet visar att sjukersättningen betalats ut med för lågt belopp betalas mellanskillnaden ut till den försäkrade. Gäller det motsatta, om sjukersättningen har betalats ut med för högt belopp, blir den försäkrade skyldig att återbetala mellanskillnaden. Belopp upp till 3 000 kronor betalas varken tillbaka eller krävs åter.

Förslagen i del 2 gäller de personer med sjuk- eller aktivitetsersättning som inte omfattas av de särskilda reglerna och de regler för steglös avräkning som föreslås i del 1. Förslagen i del 2 omfattar således i huvudsak de icke tidsbegränsade sjukersättningar som beviljats efter augusti 2007, samt tidsbegränsade sjukersättningar och aktivitetsersättningar, oavsett beviljandetidpunkten.

Om en försäkrad som uppbär någon av de nämnda ersättningsformerna vill pröva sin arbetsförmåga gäller även framöver reglerna för vilande aktivitets- och sjukersättning. I syfte att skapa mer långsiktiga incitament att arbeta även för denna grupp föreslår arbetsgruppen dock vissa förändringar i vilandereglerna. Det föreslås att Försäkringskassan ska betala ut ett månatligt belopp till en försäkrad under de tolv första månaderna som den försäkrade arbetar med sjuk- eller aktivitetsersättningen vilande. Beloppet föreslås uppgå till 25 procent av den ersättning som är vilande. I dag gäller att en person med aktivitets- eller sjukersättning som påbörjar ett arbete har rätt till hela ersättningen under de tre första månaderna innan ersättningen förklaras vilande. För en försäkrad som arbetar under tolv månader betyder förslaget att ett sammantaget lika stort belopp som i dag betalas ut från försäkringen under arbetsförsöket.

Vidare föreslås en skärpning av anmälningsplikten om en person med aktivitets- eller sjukersättning avser att börja arbeta i någon omfattning. Det föreslås att den försäkrade ska vara skyldig att anmäla till Försäkringskassan innan han eller hon påbörjar ett förvärvsarbete, utökar omfattningen av redan påbörjat arbete eller fortsätter att förvärvsarbeta efter tid då ersättningen varit vilande. Möjligheten att arbeta t.ex. politiskt eller ideellt kvarstår. Den som vill utnyttja en begränsad restarbetsförmåga till ett förvärvsarbete, den så kallade åttondelen, har även denna möjlighet kvar. Till skillnad från i dag måste den försäkrade dock anmäla ett sådant förvärvsarbete innan arbetet påbörjas.

Dessutom föreslår arbetsgruppen att sjukersättningen ska kunna dras in eller minskas om en försäkrad återfått arbetsförmåga. Enligt i dag gällande regler måste Försäkringskassan påvisa att arbetsförmågan har förbättrats väsentligt för att en indragning eller minskning ska vara

möjlig. Detta förslag begränsas att endast gälla sjukersättning, eftersom reglerna för aktivitetsersättning är föremål för en särskild översyn.

Slutligen föreslår arbetsgruppen att den person som får en icke tidsbegränsad sjukersättning minskad eller indragen på grund av förbättrad arbetsförmåga ska kunna omfattas av de särskilda insatser som i dag gäller för personer med tre fjärdedels sjukersättning. Detta innebär att Arbetsförmedlingen inom sex månader ska placera personen på den ordinarie arbetsmarknaden, eventuellt med hjälp av lönebidrag. Försäkringskassan ansvarar för att dessa insatser kommer till stånd. Genom förslaget undviks att en person som har uppburit sjukersättning på grund av en allvarlig sjukdom genom medicinska framsteg hamnar i en situation där han eller hon saknar försörjning.

Lagförslaget avseende sjuklön i
departementspromemorian Från sjukersättning till
arbete (Ds 2008:14)

Prop. 2008/09:22
Bilaga 2

1.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1047) om
sjuklön

Härigenom föreskrivs att det i lagen (1991:1047) om sjuklön ska införas en ny paragraf, 5 b §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 b §

En arbetsgivare är inte skyldig att utge sjuklön för mistade förmåner för samma tid och i samma omfattning som arbetstagaren har rätt till sjukersättning enligt 7 kap. 1 och 2 §§ samt 16 a kap. lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009.

Förteckning över remissinstanserna

Promemorian Från sjukersättning till arbete (Ds 2008:14)

Sveriges riksbank, Kammarrätten i Stockholm, Länsrätten i Skåne, Länsrätten i Västerbottens län, Justitiekanslern, Domstolsverket, Arbetsdomstolen, Försäkringskassan, Socialstyrelsen, Statens folkhälsoinstitut, Handikappombudsmannen, Ekonomistyrningsverket, Riksrevisionen, Konjunkturinstitutet, Arbetsgivarverket, Myndigheten för handikappolitisk samordning, Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, Kammarkollegiet, Statskontoret, Länsstyrelsen i Skåne, Länsstyrelsen i Dalarna, Länsstyrelsen i Norrbotten, Arbetsförmedlingen, Arbetsmiljöverket, Jämställdhetsombudsmannen, Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering, Vinnova, Institutet för tillväxtpolitiska studier, Svenska ILO-kommittén, Samhall AB, Stockholms stad, Göteborgs stad, Malmö stad, Kungsbacka kommun, Staffanstorps kommun, Upplands-Väsby kommun, Nacka kommun, Gävle kommun, Luleå kommun, Kalmar kommun, Örebro kommun, Jönköpings kommun, Norrköpings kommun, Karlstads kommun, Eslövs kommun, Gagnefs kommun, Sigtuna kommun, Söderköpings kommun, Storfors kommun, Bergs kommun, Dals-Eds kommun, Rättvik kommun, Ånge kommun, Alingsås kommun, Norrtälje kommun, Ronneby kommun, Piteå kommun, Hedemora kommun, Ulricehamns kommun, Trelleborgs kommun, Askersunds kommun, Nordanstigs kommun, Borgholms kommun, Vingåkers kommun, Västra Götalands regionen, Stockholms läns landsting, Landstinget i Väster-norrland, Landstinget i Västmanland, Handikappförbundens samarbetsorgan, De Handikappades Riksförbund, Pensionärernas Riksorganisation (PRO), Sveriges Pensionärsförbund (SPF), Riksförbundet Pensionärsgemenskap (RPG), Sveriges Pensionärs Riksförbund (SPRF), Svenska Kommunalpensionärs Förbund (SKPF), Sveriges Kommuner och Landsting, Svensk Handel, Föreningen Svenskt Näringsliv, Företagarförbundet, Arbetsgivaralliansen, Kooperationens förhandlingsorganisation, Studieförbundet Näringsliv och Samhälle, Företagarna, Lantbrukarnas Riksförbund, Tjänstemännens centralorganisation, Fackförbundet ST, Privattjänstemannakartellen, Sveriges akademikers centralorganisation, Landsorganisationen i Sverige, Näringslivets nämnd för regelgranskning, Sveriges läkarförbund, Föreningen Svensk Företags-hälsovård, Handels utredningsinstitut, AFA Försäkring, Alecta, PRIMA, Försäkringsförbundet och Delegationen mot felaktiga utbetalningar.

Härutöver har yttrande även inkommit från Riksförbundet för trafik-, olycksfalls- och polioskadade (RTP).

Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön

Prop. 2008/09:22
Bilaga 4

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1991:1047) om sjuklön dels att 9 § ska ha följande lydelse, dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 4 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Arbetstagaren *skall* lämna arbetsgivaren en skriftlig försäkran om att han har varit sjuk och i vilken omfattning som *hans arbetsförmåga* varit nedsatt på grund av sjukdomen. Försäkran behöver inte innehålla närmare uppgift om sjukdomen. Arbetsgivaren är inte skyldig att betala ut sjuklönen innan arbetstagaren har lämnat försäkran.

Föreslagen lydelse

4 a §

En arbetsgivare är inte skyldig att utge sjuklön vid sjukdom för sådan tid som arbetstagaren omfattas av bestämmelserna i 16 a kap. 2 § lagen (1962:381) om allmän försäkring.

9 §

Arbetstagaren *ska* lämna arbetsgivaren en skriftlig försäkran om att han *eller hon* har varit sjuk och i vilken omfattning som *arbetsförmågan har* varit nedsatt på grund av sjukdomen *samt om han eller hon då omfattades av bestämmelserna i 16 a kap. 2 § lagen (1962:381) om allmän försäkring*. Försäkran behöver inte innehålla närmare uppgift om sjukdomen. Arbetsgivaren är inte skyldig att betala ut sjuklönen innan arbetstagaren har lämnat försäkran.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009.

Lagrådets yttrande

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2008-09-01

Närvarande: F.d. justitierådet Nina Pripp samt regeringsråden Karin Almgren och Nils Dexe.

Ändringar i lagen (1991:1047) om sjuklön

Enligt en lagrådsremiss den 28 augusti 2008 (Socialdepartementet) har regeringen beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön.

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av ämnesrådet Elisabeth Lane.

Lagrådet lämnar förslaget utan erinran.

Lagförslag i promemorian Avveckling av Försäkringskassans socialförsäkringsnämnder m.m.

Prop. 2008/09:22
Bilaga 6

Förslag till lag om ändring i lagen ((1962:381) om allmän försäkring

Häri genom föreskrivs att 20 kap. 11 a § lagen (1962:381) om allmän försäkring¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 kap 11 a §²

Vid prövning av överklagande av länsrättens beslut i mål som avses i 11 § första stycket skall nämndemän ingå i kammarrätten, om nämndemän deltagit i länsrätten.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Bestämmelsen i 33 § fjärde stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291) gäller inte avvisningsbeslut som har meddelats av Försäkringskassan.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Bestämmelsen i 33 § fjärde stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291) gäller inte avvisningsbeslut som har meddelats av Försäkringskassan.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

¹ Lagen omtryckt 1982:120.

² Senaste lydelse 2004:781.

Förteckning över remissinstanser som har yttrat sig över promemorian Avveckling av Försäkringskassans socialförsäkringsnämnder m.m.

Riksrevisionen, Kammarrätten i Jönköping, Kammarrätten i Stockholm, Länsrätten i Västmanlands län, Länsrätten i Göteborg, Domstolsverket, Försäkringskassan, Socialstyrelsen, Handikappombudsmannen, Hjälpmedelsinstitutet, Statskontoret, Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering, Handikappförbundens samarbetsorgan, Tjänstemännens centralorganisation, Sveriges akademikers centralorganisation, Landsorganisationen i Sverige, Föreningen Svenskt näringsliv, Synskadades riksförbund och Nämndemännens riksförbund.

Härutöver har yttranden även inkommit från Ideella Föreningen Försäkringskassans Förtroendevalda, Riksförbundet för Trafik- och Polioskadade, De Handikappades Riksförbund, LO-TCO Rättsskydd AB, Jusek (bifogat av SACO), LO Göteborg (bifogat av LO) och Sveriges läkarförbund (bifogat av SACO).

Förslag till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring

Härigenom föreskrivs att 20 kap. 11 a § lagen (1962:381) om allmän försäkring¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

**20 kap.
11 a §²**

Vid prövning av överklagande av länsrättens beslut i mål som avses i 11 § första stycket skall nämndemän ingå i kammarrätten, om nämndemän deltagit i länsrätten.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Bestämmelsen i 33 § fjärde stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291) gäller inte avvisningsbeslut som har meddelats av Försäkringskassan.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009.

¹ Lagen omtryckt 1982:120.

² Senaste lydelse 2004:781.

Härigenom föreskrivs att 38 § lagen (1996:1030) om underhållsstöd ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

38 §¹

Beslut enligt denna lag gäller omedelbart, om inte något annat anges i beslutet.

Bestämmelserna i 20 kap. 10–13 §§ lagen (1962:381) om allmän försäkring om omprövning och ändring av Försäkringskassans beslut samt överklagande av Försäkringskassans beslut tillämpas också i ärende enligt denna lag.

Bestämmelserna i 20 kap. 10–13 §§ lagen (1962:381) om allmän försäkring om omprövning och ändring av Försäkringskassans beslut samt överklagande av Försäkringskassans *och domstols* beslut tillämpas också i ärende enligt denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009.

¹ Senaste lydelse 2004:829.

Härigenom föreskrivs att 13 kap. 21 § lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 kap.

21 §

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Vid prövning av överklagande av länsrättens beslut i mål enligt denna lag skall nämndemän ingå i kammarrätten om nämndemän deltagit i länsrätten. Detta gäller dock inte i mål enligt 2–4 kap.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009.

Lagrådets yttrande

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2008-05-26

Närvarande: F.d. regeringsrådet Rune Lavin, regeringsrådet Nils Dexe och justitierådet Lars Dahllöf.

Nämndemannamedverkan i kammarrätten i socialförsäkringsmål, m.m.

Enligt en lagrådsremiss den 22 maj 2008 (Socialdepartementet) har regeringen beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring,
2. lag om ändring i lagen (1996:1030) om underhållsstöd, och
3. lag om ändring i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Göran Wickström

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 25 september 2008

Närvarande: Statsministern Reinfeldt, ordförande, och statsråden, Odell, Ask, Husmark Pehrsson, Leijonborg, Larsson, Erlandsson, Torstensson, Carlgren, Hägglund, Borg, Sabuni

Föredragande: Husmark Pehrsson

Regeringen beslutar proposition Vissa socialförsäkringsfrågor.